

17 ilgtspējīgas attīstības mērķi

Publicēts: 01.03.2023.

Attēla avots: UNESCO LNK

2015. gadā ANO Ģenerālajā asamblejā pieņēma rezolūciju "Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam" jeb Dienaskārtība 2030. Tā nosaka 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) un 169 apakšmērķus, kas sasniedzami, lai pasaulē mazinātos nabadzība un pasaules attīstība būtu ilgtspējīga.

IAM tiek līdzsvaroti 3 dimensijās: ekonomika, sociālie aspekti un vide.

Visur izskaust nabadzību visās tās izpausmēs ([lasīt vairāk](#))

Izskaust badu, panākt pārtikas nodrošinājumu un uzlabotu uzturu, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību ([lasīt vairāk](#))

Nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem ([lasīt vairāk](#))

Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas ([lasīt vairāk](#))

Panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt pilnvērtīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm ([lasīt vairāk](#))

Nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību ([lasīt vairāk](#))

Nodrošināt visiem piekļuvi uzticamai, ilgtspējīgai un mūsdienīgai enerģijai par pieejamu cenu ([lasīt vairāk](#))

Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem ([lasīt vairāk](#))

Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas ([lasīt vairāk](#))

Samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē ([lasīt vairāk](#))

Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas [\(lasīt vairāk\)](#)

Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus [\(lasīt vairāk\)](#)

Veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi [\(lasīt vairāk\)](#)

Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību [\(lasīt vairāk\)](#)

Aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, apkarot pārtuksnešošanas un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu [\(lasīt vairāk\)](#)

Veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos [\(lasīt vairāk\)](#)

Stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai [\(lasīt vairāk\)](#)

Visur izskaust nabadzību visās tās izpausmēs

- 1.1. Līdz 2030. gadam visur izskaust galēju nabadzību, kāda, pēc pašreizējiem kritērijiem, ir tad, ja cilvēkam jāpārtiek ar mazāk nekā USD 1,25 dienā
- 1.2. Līdz 2030. gadam vismaz uz pusi samazināt to visu vecumu vīriešu, sieviešu un bērnu īpatsvaru, kuri dzīvo nabadzībā visās tās dimensijās atbilstoši valstī pieņemtajai definīcijai
- 1.3. Īstenot valsts līmenī atbilstošas sociālās aizsardzības sistēmas un pasākumus visiem, tostarp nodrošināt minimālo ienākumu līmeni, un līdz 2030. gadam panākt, ka šādas sistēmas aptver iedzīvotājus ar viszemākajiem ienākumiem un neaizsargātos iedzīvotājus
- 1.4. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visiem vīriešiem un sievietēm, jo īpaši nabadzīgajiem un neaizsargātajiem iedzīvotājiem, ir vienlīdzīgas tiesības uz saimnieciskajiem resursiem, kā arī piekļuve pamatpakalpojumiem, īpašumtiesībām un kontrolei pār zemi un citu veidu īpašumu, mantojumu, dabas resursiem, attiecīgām jaunām tehnoloģijām un finanšu pakalpojumiem, tostarp mikrofinansējumam
- 1.5. Līdz 2030. gadam nostiprināt nabadzīgo un neaizsargāto iedzīvotāju izturētspēju un samazināt viņu pakļautību un neaizsargātību pret ārkārtējiem ar klimatu saistītiem notikumiem un citiem ekonomiskiem, sociāliem un ekoloģiskiem satricinājumiem un katastrofām
- 1.a Nodrošināt apjomīgu resursu piesaistišanu no dažādiem avotiem, cita starpā uzlabojot sadarbību attīstības jomā, lai nodrošinātu pietiekamus un prognozējamus līdzekļus jaunattīstības valstīm, jo īpaši valstīm ar viszemākajiem attīstības rādītājiem, visu nabadzības dimensiju apkaršanas programmu un politiku īstenošanai
- 1.b Radīt stabilus politikas regulējumus valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī, pamatojoties uz nabadzīgajiem iedzīvotājiem labvēlīgām attīstības stratēģijām, kurās ņemts vērā arī dzimumu līdztiesības aspekts, lai atbalstītu ātrāku ieguldījumu veikšanu nabadzības izskaušanas pasākumos

Izskaut badu, panākt pārtikas nodrošinājumu un uzlabotu uzturu, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību

- 2.1. Līdz 2030. gadam izskaut badu un nodrošināt visiem iedzīvotājiem, jo īpaši nabadzīgajiem un neaizsargātajiem, tostarp zidaiņiem, piekļuvi nekaitīgam, uzturvielām bagātam un pietiekamam uzturam visa gada garumā
- 2.2. Līdz 2030. gadam izskaut visu veidu nepareizu uzturu, tostarp līdz 2025. gadam sasniegt starptautiski saskaņotos mērķus attiecībā uz kavētu augšanu un vājumu bērniem vecumā līdz 5 gadiem, un apmierināt pieaugušu meiteņu, grūtnieču un ar krūti barojošu sieviešu, kā arī vecu cilvēku uzturvajadzības
- 2.3. Līdz 2030. gadam divkāršot lauksaimniecības produktivitāti un mazo pārtikas ražotāju — jo īpaši sieviešu, pirmiedzīvotāju, ģimenes saimniecību, lopkopju un zvejnieku — ienākumus, cita starpā garantējot drošu un vienlīdzīgu piekļuvi zemei, citiem ražošanas resursiem un izejmateriāliem, zināšanām, finanšu pakalpojumiem, tirgiem un iespējām, lai palielinātu vērtību un nodarbinātību, kas nav saistīta ar lauksaimniecību

- 2.4. Līdz 2030. gadam nodrošināt ilgtspējīgas pārtikas ražošanas sistēmas un īstenot noturīgu (resilient) lauksaimniecības praksi, kas palielina produktivitāti un ražošanu, palīdz saglabāt ekosistēmas, nostiprina spēju pielāgoties klimata pārmaiņām, galējiem laikapstākļiem, sausumam, plūdiem un citām dabas katastrofām un pakāpeniski uzlabo zemes un augsnes kvalitāti
- 2.5. Līdz 2020. gadam saglabāt sēklu, kultivētu augu un lauksaimniecības dzīvnieku un mājdzīvnieku un ar tiem saistītu savvaļas sugu ģenētisko daudzveidību, cita starpā pareizi pārvaldot un dažādojot sēklu un augu bankas valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī, un veicināt piekļuvi ieguvumiem, ko sniedz ģenētisko resursu un ar tiem saistīto tradicionālo zināšanu izmantošana, un to taisnīgu un vienlīdzīgu koplietošanu, kā to paredz starptautiskā vienošanās
- 2.a Palielināt ieguldījumus — cita starpā arī uzlabojot starptautisko sadarbību — lauku infrastruktūrā, lauksaimniecības zinātniskajā pētniecībā un paplašināšanās pakalpojumos, tehnoloģijas attīstībā un augu un lauksaimniecības dzīvnieku gēnu bankās, lai uzlabotu lauksaimnieciskās ražošanas jaudu jaunattīstības valstīs un jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs
- 2.b Likvidēt un novērst tirdzniecības ierobežojumus un izkropļojumus pasaules lauksaimniecības tirgos, cita starpā vienlaikus likvidējot visu veidu lauksaimniecības eksporta subsīdijas un visus eksporta pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi, saskaņā ar Dohas attīstības sarunu kārtas pilnvarām
- 2.c Pieņemt pasākumus, lai nodrošinātu pārtikas preču tirgu un to atvasinājumu pienācīgu darbību un veicinātu savlaicīgu piekļuvi tirgus informācijai, tostarp par pārtikas krājumiem, nolūkā palīdzēt ierobežot pārtikas cenu pārmērīgu svārstīgumu

Nodrošināt veselīgu dzīvi un sekmēt labklājību jebkura vecuma cilvēkiem

- 3.1. Līdz 2030. gadam samazināt māšu mirstību visā pasaulē līdz mazāk nekā 70 gadījumiem uz 100 000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni
- 3.2. Līdz 2030. gadam panākt, ka vairs nenotiek novēršami jaundzimušo un bērnu vecumā līdz 5 gadiem nāves gadījumi, visām valstīm izvirzot mērķi samazināt jaundzimušo mirstību līdz vismaz 12 gadījumiem uz 1000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni, un bērnu vecumā līdz 5 gadiem mirstību līdz vismaz 25 gadījumiem uz 1000 dzemdību, kurās piedzimuši dzīvi bērni
- 3.3. Līdz 2030. gadam izskaust AIDS, tuberkulozes, malārijas un novārtā atstātu tropisko slimību epidēmiju un apkarot hepatītu, ūdens izraisītas slimības un citas lipīgas slimības
- 3.4. Līdz 2030. gadam par vienu trešdaļu samazināt nelipīgu slimību izraisītu priekšlaicīgu mirstību, veicot profilakses un ārstēšanas pasākumus un uzlabojot garīgo veselību un labklājību
- 3.5. Pastiprināt vielu pārmērīgas lietošanas novēršanu un ārstēšanu, tostarp narkotisko vielu lietošanu un alkohola pārmērīgu lietošanu
- 3.6. Līdz 2020. gadam visā pasaulē uz pusi samazināt to nāves gadījumu un ievainojumu skaitu, kuri notiek ceļu satiksmes negadījumos
- 3.7. Līdz 2030. gadam nodrošināt vispārēju piekļuvi seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp ģimenes plānošanas, informēšanas un izglītošanas nolūkos, un iekļaut reproduktīvās veselības veicināšanu valstu stratēģijās un programmās
- 3.8. Panākt vispārēju veselības apdrošināšanu, tostarp finanšu risku aizsardzību, piekļuvi kvalitatīviem veselības aprūpes pamatpakalpojumiem un piekļuvi drošiem, iedarbīgiem un kvalitatīviem un medikamentiem un vakcīnām par visiem pieejamu cenu
- 3.9. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt to nāves un saslimšanas gadījumu skaitu, kurus izraisa bīstamas ķīmiskas vielas un gaisa, ūdens un augsnes piesārņojums
- 3.a Vajadzības gadījumā nostiprināt Pasaules Veselības organizācijas Pamatkonvencijas par tabakas kontroli īstenošanu visās valstīs
- 3.b Atbalstīt vakcīnu un medikamentu zinātnisko izpēti un izstrādi tādām lipīgām un nelipīgām slimībām, kas skar galvenokārt jaunattīstības valstis, nodrošināt piekļuvi galvenajiem medikamentiem un vakcīnām par pieejamu cenu saskaņā ar Dohas Deklarāciju par TRIPS līgumu un sabiedrības veselību, kas atkārtoti apliecina jaunattīstības valstu tiesības maksimāli izmantot noteikumus, kuri paredzēti Līgumā par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem attiecībā uz elastības instrumentiem sabiedrības veselības aizsardzībai, un jo īpaši nodrošināt visiem iedzīvotājiem piekļuvi

medikamentiem

- 3.c Ievērojami palielināt finansējumu veselībai un veselības aprūpes darbinieku pieņemšanai darbā, viņu prasmju attīstīšanai, apmācībai un darbavietu saglabāšanai jaunattīstības valstīs un jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs un mazo salu jaunattīstības valstīs
- 3.d Nostiprināt visu valstu un jo īpaši jaunattīstības valstu spējas attiecībā uz agrīno brīdināšanu, riska mazināšanu un valsts un pasaules mēroga veselības apdraudējumu pārvaldību

Nodrošināt iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību un veicināt mūžizglītības iespējas

- 4.1. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visas meitenes un zēni iegūst bezmaksas, vienlīdzīgu un kvalitatīvu pamatizglītību un vidējo izglītību, kas ļauj sasniegt atbilstošus un efektīvus mācību rezultātus
- 4.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visām meitenēm un zēniem ir pieejami kvalitatīva agrīnās pirmsskolas attīstības un aprūpes pakalpojumi un pirmsskolas izglītība, lai viņus sagatavotu pamatizglītībai
- 4.3. Līdz 2030. gadam nodrošināt visām sievietēm un vīriešiem vienlīdzīgu piekļuvi pieejamai un kvalitatīvai tehniskajai, profesionālajai un terciārajai izglītībai, tostarp universitātes izglītībai
- 4.4. Līdz 2030. gadam ievērojami palielināt to jauniešu un pieaugušo skaitu, kuriem ir nodarbinātībai, pienācīgas kvalitātes darba veikšanai un uzņēmējdarbībai piemērotas prasmes — tostarp tehniskās un profesionālās prasmes
- 4.5. Līdz 2030. gadam izskaust dzimumu atšķirības izglītībā un nodrošināt neaizsargātiem iedzīvotājiem, tostarp personām ar invaliditāti, pirmiedzīvotājiem un neaizsargātiem bērniem, vienlīdzīgu piekļuvi visiem izglītības un profesionālās apmācības līmeņiem
- 4.6. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visi jaunieši un ievērojama daļa pieaugušo — gan vīriešu, gan sieviešu — apgūst rakstpratību un rēķinātpasmi
- 4.7. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka visi apmācāmie apgūst zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas ilgtspējīgas attīstības veicināšanai, tostarp izglītojot par ilgtspējīgu attīstību un ilgtspējīgu dzīvesveidu, cilvēktiesībām, dzimumu līdztiesību, veicinot miera un nevardarbības kultūru, globālo pilsoniskumu un radot izpratni par kultūras daudzveidību un kultūras ieguldījumu ilgtspējīgā attīstībā
- 4.a Veidot un modernizēt izglītības iestādes, kas ņem vērā bērnu, invalīdu un dzimumu īpašās vajadzības, un nodrošināt visiem drošu, nevardarbīgu un efektīvu mācību vidi
- 4.b Līdz 2020. gadam visā pasaulē ievērojami palielināt to stipendiju skaitu, kas pieejamas jaunattīstības valstīm un jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm, mazo salu jaunattīstības valstīm un Āfrikas valstīm, augstākās izglītības un profesionālās apmācības apguvei informācijas un sakaru tehnoloģiju, tehniskajās, inženiertehniskajās un zinātnes programmās attīstītajās valstīs un citās jaunattīstības valstīs
- 4.c Līdz 2030. gadam ievērojami palielināt kvalificētu pedagogu skaitu, cita starpā īstenojot starptautiskus sadarbības pasākumus pedagogu apmācībai jaunattīstības valstīs un jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs un mazo salu jaunattīstības valstīs

Panākt dzimumu līdztiesību un nodrošināt pilnvērtīgas iespējas visām sievietēm un meitenēm

- 5.1. Visur izskaust visu veidu diskrimināciju pret visām sievietēm un meitenēm
- 5.2. Izskaust visu veidu vardarbību pret visām sievietēm un meitenēm publiskajā un privātajā jomā, tostarp viņu tirdzniecību un seksuālu un cita veida izmantošanu
- 5.3. Izskaust visu veidu kaitīgu praksi, tostarp bērnu, agrīnas un piespiedu laulības un sieviešu dzimumorgānu kropļošanu
- 5.4. Atzīt un novērtēt bezmaksas aprūpi un mājsaimniecības darbus, nodrošinot sabiedriskos pakalpojumus, infrastruktūru un sociālās aizsardzības politiku un veicinot dalītu atbildību mājsaimniecībās un ģimenēs atbilstoši valstīs pieņemtajām normām
- 5.5. Nodrošināt sieviešu pilntiesīgu un efektīvu līdzdalību un vienlīdzīgas iespējas uzņemties līderību visos lēmumu pieņemšanas līmeņos politikajā, saimnieciskajā un sabiedriskajā dzīvē

- 5.6. Nodrošināt vispārēju piekļuvi seksuālajai un reprodūktīvajai veselībai un reprodūktīvajām tiesībām saskaņā ar Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību Rīcības programmu, Pekinas Rīcības programmu un to izvērtēšanas konferenču noslēguma dokumentiem
- 5.a Veikt reformas, lai nodrošinātu sievietēm vienlīdzīgas tiesības uz saimnieciskajiem resursiem, kā arī piekļuvi īpašumtiesībām un kontroli pār zemi un citiem īpašuma veidiem, finanšu pakalpojumiem, mantojumu un dabas resursiem saskaņā ar vietējiem tiesību aktiem
- 5.b Palielināt pamattehnoloģijas un jo īpaši informācijas un sakaru tehnoloģijas izmantošanu, lai veicinātu pienācīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm
- 5.c Pieņemt un nostiprināt pārdomātas politikas un izpildāmus tiesību aktus dzimumu līdztiesības veicināšanai un pienācīgu iespēju nodrošināšanai visām sievietēm un meitenēm visos līmeņos

Nodrošināt ūdens un sanitārijas pieejamību visiem un ilgtspējīgu pārvaldību

- 6.1. Līdz 2030. gadam nodrošināt visiem vispārēju un vienlīdzīgu piekļuvi nekaitīgam dzeramajam ūdenim par pieejamu cenu
- 6.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt visiem pienācīgas sanitārijas un higiēnas iespējas un izskaust defekāciju atklātās vietās, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu, meiteņu un neaizsargātu iedzīvotāju vajadzībām
- 6.3. Līdz 2030. gadam uzlabot ūdens kvalitāti, samazinot piesārņojumu, izskaužot atkritumu apglabāšanu poligonos un līdz minimumam samazinot bīstamu ķīmisku vielu un materiālu izlaišanu, uz pusi samazinot neapstrādātu atkritumu īpatsvaru un būtiski palielinot to pārstrādi un drošu atkārtotu izmantošanu visā pasaulē
- 6.4. Līdz 2030. gadam būtiski palielināt ūdens izmantošanas lietderību visās nozarēs un nodrošināt ilgtspējīgu saldūdens patēriņu un apgādi, lai novērstu ūdens trūkumu un būtiski samazinātu to cilvēku skaitu, kuriem trūkst ūdens
- 6.5. Līdz 2030. gadam īstenot ūdens resursu integrētu pārvaldību visos līmeņos, tostarp vajadzības gadījumā īstenojot pārrobežu sadarbību
- 6.6. Līdz 2020. gadam aizsargāt un atjaunot ar ūdeni saistītas ekosistēmas, tostarp kalnus, mežus, mitrājus, upes, pazemes ūdeņus un ezerus
- 6.a Līdz 2030. gadam paplašināt starptautisko sadarbību un atbalstu spēju veidošanā jaunattīstības valstīm ar ūdeni un sanitāriju saistītos pasākumos un programmās, tostarp tādās jomās kā ūdens ieguve, atsāļošana, lietderīga ūdens izmantošana, notekūdeņu attīrīšana, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas tehnoloģijas
- 6.b Atbalstīt un nostiprināt vietējās sabiedrības līdzdalību ūdens apsaimniekošanas un sanitārijas pārvaldības uzlabošanā

Nodrošināt visiem piekļuvi uzticamai, ilgtspējīgai un mūsdienīgai enerģijai par pieejamu cenu

- 7.1. Līdz 2030. gadam nodrošināt vispārēju piekļuvi uzticamiem, ilgtspējīgiem un mūsdienīgiem energopakalpojumiem par pieejamu cenu
- 7.2. Līdz 2030. gadam būtiski palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru vispārējā energoresursu struktūrā
- 7.3. Līdz 2030. gadam divkārtot energoefektivitātes uzlabošanas tempu visā pasaulē
- 7.a Līdz 2030. gadam uzlabot starptautisko sadarbību, lai veicinātu piekļuvi tīrās enerģijas izpētei un tehnoloģijai, tostarp atjaunojamai enerģijai, energoefektivitātei un uzlabotai un tīrākai fosilā kurināmā tehnoloģijai, un veicināt ieguldījumus energoinfrastruktūrā un tīrās enerģijas tehnoloģijā
- 7.b Līdz 2030. gadam paplašināt infrastruktūru un modernizēt tehnoloģiju mūsdienīgu un ilgtspējīgu energopakalpojumu sniegšanai visiem patērētājiem jaunattīstības valstīs un jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs, mazo salu jaunattīstības valstīs un sauszemes ieskaudās jaunattīstības valstīs saskaņā ar to attiecīgajām atbalsta programmām

Veicināt noturīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, pilnīgu un produktīvu nodarbinātību, kā arī cilvēka cienīgu darbu visiem

- 8.1. Saglabāt ekonomikas izaugsmi uz vienu iedzīvotāju atbilstoši apstākļiem valstī un jo īpaši 7 procentu iekšzemes kopprodukta pieaugumu gadā vismazāk attīstītajās valstīs
- 8.2. Sasniegt augstāku ekonomiskās produktivitātes līmeni ar dažādošanas, tehnoloģiju modernizācijas un inovācijas starpniecību, tostarp koncentrējoties uz augstas pievienotās vērtības un darbietilpīgām nozarēm
- 8.3. Veicināt uz attīstību vērsta politikas, kas atbalsta ražošanas darbības, pienācīgas kvalitātes darbavietu radīšanu, uzņēmējdarbību, radošumu un inovāciju, un sekmēt mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu izveidošanu un izaugsmi, cita starpā nodrošinot piekļuvi finanšu pakalpojumiem
- 8.4. Pakāpeniski līdz 2030. gadam visā pasaulē uzlabot patēriņa un ražošanas resursefektivitāti un mēģināt nošķirt ekonomikas izaugsmi no vides degradācijas saskaņā ar desmit gadu programmu kopumu par ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, attīstītajām valstīm uzņemoties vadību
- 8.5. Līdz 2030. gadam nodrošināt pilnvērtīgu un produktīvu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes darbu visām sievietēm un vīriešiem, tostarp jauniešiem un personām ar invaliditāti, un vienādu darba samaksu par vienādi vērtīgu darbu
- 8.6. Līdz 2020. gadam ievērojami samazināt to jauniešu īpatsvaru, kuri nav iesaistīti ne darba tirgū, ne izglītībā, ne apmācībā
- 8.7. Veikt tūlītējus un efektīvus pasākumus, lai izskaustu piespiedu darbu, mūsdienu verdzību un cilvēku tirdzniecību un nodrošinātu bērnu darba ļaunāko formu, tostarp bērnu–kareivju vervēšanas un izmantošanas, aizliegšanu un izskaušanu, un līdz 2025. gadam izbeigt bērnu darbu visās tā formās
- 8.8. Aizsargāt darba ņēmēju tiesības un veicināt drošu darba vidi visiem darba ņēmējiem, tostarp migrējošiem darba ņēmējiem un jo īpaši migrējošām sievietēm un personām, kuras nodarbinātas neprognozējamā darbā
- 8.9. Līdz 2030. gadam izstrādāt un īstenot politikas, lai veicinātu ilgtspējīgu tūrismu, kas rada darbavietas un popularizē vietējo kultūru un ražojumus
- 8.10. Nostiprināt vietējo finanšu iestāžu spēju (kapacitāti, resursus), lai atvieglotu un palielinātu visiem piekļuvi banku, apdrošināšanas un finanšu pakalpojumiem
- 8.a Palielināt atbalstu tirdzniecībai jaunattīstības valstīs un jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs, cita starpā īstenojot Integrēto sistēmu ar tirdzniecību saistītai tehniskajai palīdzībai vismazāk attīstītajām valstīm
- 8.b Līdz 2020. gadam izstrādāt un ieviest praksē vispārēju stratēģiju jaunatnes nodarbinātībai un īstenot Starptautiskās Darba organizācijas Pasaules nodarbinātības paktu

Veidot noturīgu infrastruktūru, veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un sekmēt inovācijas

- 9.1. Attīstīt kvalitatīvu, uzticamu, ilgtspējīgu un noturīgu infrastruktūru, tostarp reģionālo un pārrobežu infrastruktūru, lai atbalstītu ekonomikas attīstību un iedzīvotāju labklājību, īpaši pievēršoties pieejamas un taisnīgas piekļuves nodrošināšanai visiem
- 9.2. Veicināt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un līdz 2030. gadam ievērojami palielināt nodarbināto iedzīvotāju īpatsvaru un iekšzemes kopproduktu rūpniecības nozarē atbilstoši vietējiem apstākļiem valstīs un divkāršot minēto īpatsvaru vismazāk attīstītajās valstīs
- 9.3. Palielināt mazo rūpniecības un citu uzņēmumu, jo īpaši jaunattīstības valstīs, piekļuvi finanšu pakalpojumiem, tostarp pieejamam kredītam, un šādu uzņēmumu integrāciju pievienotās vērtības veidošanas ķēdēs un tirgos
- 9.4. Līdz 2030. gadam pilnveidot infrastruktūru un modernizēt rūpniecības nozares, lai tās kļūtu ilgtspējīgākas, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un plašāk izmantojot tīras un videi nekaitīgas tehnoloģijas un rūpnieciskos procesus, visām valstīm darbojoties to attiecīgo iespēju robežās
- 9.5. Uzlabot zinātnisko pētniecību, pilnveidot rūpniecības nozaru tehnoloģiskās iespējas visās valstīs un jo īpaši jaunattīstības valstīs, cita starpā līdz 2030. gadam veicinot inovāciju un ievērojami palielinot pētniecības un attīstības jomā nodarbināto skaitu uz 1 miljonu cilvēku un valsts un privātos izdevumus pētniecībai un izstrādei
- 9.a Veicināt ilgtspējīgu un noturīgu infrastruktūras attīstību jaunattīstības valstīs, uzlabojot finansiālo, tehnoloģisko un tehnisko atbalstu Āfrikas valstīm, vismazāk attīstītajām valstīm, sauszemes ieskaitām jaunattīstības valstīm un mazo salu jaunattīstības valstīm

- 9.b Atbalstīt vietējo tehnoloģiju izstrādi, pētniecību un inovāciju jaunattīstības valstīs, cita starpā nodrošinot labvēlīgu politisko vidi rūpniecības dažādošanai un preču pievienotās vērtības palielināšanai
- 9.c Ievērojami palielināt piekļuvi informācijai un sakaru tehnoloģijai un tiekties uz to, lai līdz 2020. gadam nodrošinātu vispārēju un pieejamu piekļuvi internetam vismazāk attīstītajās valstīs

Samazināt nevienlīdzību starp valstīm un valstu iekšienē

- 10.1. Līdz 2030. gadam pakāpeniski sasniegt un saglabāt 40 procentu nabadzīgāko iedzīvotāju ienākumu pieaugumu tādā līmenī, kas ir augstāks par vidējo attiecīgajās valstīs
- 10.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt un veicināt visu iedzīvotāju sociālo, ekonomisko un politisko iekļaušanu neatkarīgi no vecuma, dzimuma, invaliditātes, rases, etniskās piederības, izcelsmes, reliģiskās pārliecības vai ekonomiskā vai cita statusa
- 10.3. Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un mazināt stāvokļa atšķirības, cita starpā atsakoties no diskriminējošiem tiesību aktiem, politikām un prakses un šajā saistībā veicinot atbilstošus tiesību aktus, politikas un rīcību
- 10.4. Pieņemt politikas, jo īpaši fiskālās, algu un sociālās aizsardzības politikas, un pakāpeniski sasniegt lielāku vienlīdzību
- 10.5. Uzlabot pasaules finanšu tirgu un iestāžu regulējumu un uzraudzību un nostiprināt šāda regulējuma īstenošanu
- 10.6. Nodrošināt jaunattīstības valstu labāku pārstāvību un ietekmi lēmumu pieņemšanā globālās starptautiskās ekonomikas un finanšu iestādēs, lai iestādes būtu efektīvākas, uzticamākas, atbildīgākas un legītīvākas
- 10.7. Veicināt sakārtotu, drošu, likumīgu un atbildīgu migrāciju un cilvēku mobilitāti, cita starpā īstenojot plānotas un labi pārvaldītas migrācijas politikas
- 10.a Īstenot principu, kas paredz īpašu un atšķirīgu attieksmi pret jaunattīstības valstīm un jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm saskaņā ar Pasaules Tirdzniecības organizācijas nolīgumiem
- 10.b Sekmēt oficiālo attīstības palīdzību un finanšu plūsmas — tostarp ārvalstu tiešos ieguldījumus — valstīm, kam tas ir visvairāk vajadzīgs, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm un sauszemes ieskaucām jaunattīstības valstīm, saskaņā ar to vietējiem plāniem un programmām
- 10.c Līdz 2030. gadam samazināt līdz mazāk nekā 3 procentiem emigrantu naudas pārvedumu izmaksas un likvidēt naudas pārvedumu kanālus, kuros izmaksas ir augstākas par 5 procentiem

Padarīt pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, pielāgoties spējīgas un ilgtspējīgas

- 11.1. Līdz 2030. gadam nodrošināt visiem piekļuvi pienācīgiem un drošiem mājokļiem un pamatpakalpojumiem par pieejamu cenu un sakārtot graustus
- 11.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt visiem piekļuvi drošām, cenas ziņā izdevīgām, pieejamām un ilgtspējīgām transporta sistēmām, uzlabot ceļu satiksmes drošību, jo īpaši paplašinot sabiedrisko transportu, īpašu uzmanību pievēršot vismazāk aizsargāto iedzīvotāju, sievietēm, bērnu, cilvēku ar invaliditāti un vecu cilvēku vajadzībām
- 11.3. Līdz 2030. gadam uzlabot iekļaujošu un ilgtspējīgu urbanizāciju un iesaistošu, integrētu un ilgtspējīgu apdzīvotu vietu plānošanas un pārvaldības spēju visās valstīs
- 11.4. Nostiprināt centienus aizsargāt un nosargāt pasaules kultūras un dabas mantojumu
- 11.5. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt nāves gadījumu un ievainoto cilvēku skaitu un būtiski samazināt dabas katastrofu, tostarp ar ūdeni saistītu katastrofu, tiešos ekonomiskos zaudējumus attiecībā pret pasaules iekšzemes kopproduktu, īpaši pievēršoties nabadzīgo un neaizsargāto iedzīvotāju aizsardzībai
- 11.6. Līdz 2030. gadam samazināt pilsētu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi uz vienu iedzīvotāju, cita starpā pievēršot īpašu uzmanību gaisa kvalitātei un sadzīves un citu atkritumu apsaimniekošanai
- 11.7. Līdz 2030. gadam nodrošināt drošu, iekļaujošu un pieejamu zaļo un sabiedrisko zonu vispārēju pieejamību, jo īpaši sievietēm un bērniem, veciem cilvēkiem un personām ar invaliditāti
- 11.a Atbalstīt pozitīvas ekonomiskās, sociālās un ekoloģiskās saites starp pilsētu, piepilsētu un lauku teritorijām, nostiprinot valsts un reģionālās attīstības plānošanu

- 11.b Līdz 2020. gadam ievērojami palielināt to pilsētu un apdzīvotu vietu skaitu, kuras pieņem un īsteno integrētas politikas un plānus attiecībā uz iekļaušanu, resursefektivitāti, klimata pārmaiņu mazināšanu, pielāgošanos šādām pārmaiņām un noturību pret katastrofām, un atbilstoši Sendai Katastrofu risku mazināšanas rīcības plānam 2015.–2030. gadam attīstīt un īstenot vienotu katastrofu riska pārvaldību visos līmeņos
- 11.c Atbalstīt vismazāk attīstītās valstis — cita starpā sniedzot finansiālu un tehnisku palīdzību — ilgtspējīgu un izturīgu ēku būvniecībā, izmantojot vietējos materiālus

Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa paradumus un ražošanas modeļus

- 12.1. Īstenot desmit gadu programmu kopumu par ilgtspējīgiem patēriņa un ražošanas modeļiem, rīkojoties visām valstīm un attīstītajām valstīm uzņemoties vadību, un ņemot vērā jaunattīstības valstu attīstību un iespējas
- 12.2. Līdz 2030. gadam nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un lietderīgu izmantošanu
- 12.3. Līdz 2030. gadam uz pusi samazināt pārtikas atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patēriņa līmeņos un samazināt pārtikas zudumus ražošanas un piegādes ķēdēs, tostarp zudumus pēc ražas novākšanas
- 12.4. Līdz 2020. gadam nodrošināt ķīmisko vielu un visu veidu atkritumu apsaimniekošanu videi nekaitīgā veidā visā to dzīves ciklā atbilstoši saskaņotajiem starptautiskajiem līgumiem un ievērojami samazināt šādu vielu un atkritumu izlaišanu gaisā, ūdenī un augsnē, tādējādi līdz minimumam samazinot to nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību un apkārtējo vidi
- 12.5. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt radīto atkritumu apjomu, īstenojot atkritumu novēršanas, mazināšanas, pārstrādes un atkārtotas izmantošanas pasākumus
- 12.6. Mudināt uzņēmumus un jo īpaši lielos un starptautiskos uzņēmumus īstenot ilgtspējīgu praksi un iekļaut to ziņošanas ciklā informāciju par ilgtspējību
- 12.7. Veicināt ilgtspējīgu publiskā iepirkuma praksi saskaņā ar valstu politikām un prioritātēm
- 12.8. Līdz 2030. gadam nodrošināt, ka cilvēkiem visā pasaulē ir attiecīga informācija un izpratne par ilgtspējīgu attīstību un dzīvesveidu saskaņā ar dabu
- 12.a Atbalstīt jaunattīstības valstis to zinātniskās un tehnoloģiskās spējas stiprināšanā, lai pārorientētos uz ilgtspējīgākiem patēriņa un ražošanas modeļiem
- 12.b Izstrādāt un īstenot instrumentus, lai uzraudzītu ilgtspējīgas attīstības ietekmi uz ilgtspējīgu tūrismu, kas rada darbavietas un popularizē vietējo kultūru un ražojumus
- 12.c Racionalizēt neefektīvas fosilā kurināmā subsīdijas, kas veicina izšķērdīgu patēriņu, novēršot tirgus kropļojumus atbilstoši vietējiem apstākļiem valstī, tostarp pārstrukturējot nodokļu sistēmu un pakāpeniski atsakoties no šādām kaitējošām subsīdijām, ja tādas ir, lai izsvērtu ietekmi uz vidi, pilnībā ņemot vērā jaunattīstības valstu īpašās vajadzības un apstākļus un līdz minimumam samazinot iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz to attīstību, tā, lai tiktu aizsargātas nabadzīgās un ievainojamās kopienas

Veikt steidzamus pasākumus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi

- 13.1. Visās valstīs stiprināt noturību pret apdraudējumiem, kas saistīti ar klimatu, un dabas katastrofām un spēju pielāgoties tām
- 13.2. Integrēt klimata pārmaiņu jomā veiktos pasākumus valstu politikās, stratēģijās un plānošanā
- 13.3. Uzlabot izglītību, izpratnes veicināšanu un cilvēcisko un institucionālo spēju klimata pārmaiņu mazināšanas, pielāgošanās, ietekmes mazināšanas un agrīnās brīdināšanas jomās
- 13.a Īstenot saistības, ko uzņēmušās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām puses—attīstītās valstis, proti, sasniegt mērķi, kas paredz līdz 2020. gadam kopīgi ieguldīt USD 100 miljardus gadā no visiem avotiem, lai apmierinātu jaunattīstības valstu vajadzības attiecībā uz jāpildniem klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem un īstenošanas pārredzamību, un pilnībā izmantot Klimata pārmaiņu mazināšanas fondu, to kapitalizējot, cik drīz vien iespējams
- 13.b Veicināt mehānismus efektīvas ar klimatu saistītas plānošanas un pārvaldības spējas uzlabošanai vismazāk attīstītajās

valstīs un mazo salu jaunattīstības valstīs, cita starpā pievēršoties sievietēm, jauniešiem un vietējām un atstumtām kopienām

Saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un to resursus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību

- 14.1. Līdz 2025. gadam novērst un būtiski samazināt visu veidu jūras piesārņojumu, jo īpaši uz zemes veiktu darbību izraisītu piesārņojumu, tostarp jūras piegružojumu un uzturvielu piesārņojumu
- 14.2. Līdz 2020. gadam nodrošināt jūras un piekrastes ekosistēmu ilgtspējīgu pārvaldību un aizsardzību, lai izvairītos no būtiskas nevēlamas ietekmes, cita starpā nostiprinot šādu ekosistēmu noturību, un veikt to atjaunošanas pasākumus, lai nodrošinātu okeānu tīrību un produktivitāti
- 14.3. Līdz minimumam samazināt un novērst okeānu acidifikācijas sekas, cita starpā uzlabojot zinātnisko sadarbību visos līmeņos
- 14.4. Līdz 2020. gadam nodrošināt efektīvu resursu ieguves regulējumu un izbeigt pārzveju, nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un kaitējošu zvejniecības praksi, un īstenot zinātniski pamatotus pārvaldības plānus, lai pēc iespējas drīzāk atjaunotu zivju krājumus vismaz līdz tādām līmeņiem, kas ļauj saražot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, kuru nosaka pēc krājumu bioloģiskajām īpašībām
- 14.5. Līdz 2020. gadam iekonservēt vismaz 10 procentus piekrastes un jūras teritoriju atbilstoši valstu un starptautiskajiem tiesību aktiem un pamatojoties uz vislabāko pieejamo zinātnisko informāciju
- 14.6. Līdz 2020. gadam aizliegt konkrētu veidu zvejniecības subsīdijas, kas veicina zvejas kapacitātes pārsniegšanu un pārzveju, likvidēt subsīdijas, kas veicina nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju, un atturēties no šādu jaunu subsīdiju ieviešanas, atzīstot, ka atbilstošam un efektīvam, īpašam un diferencētam režīmam attiecībā uz jaunattīstības valstīm un vismazāk attīstītajām valstīm jābūt neatņemamai daļai no Pasaules Tirdzniecības organizācijas sarunām par zvejniecības subsīdijām
- 14.7. Līdz 2030. gadam palielināt mazo salu jaunattīstības valstu un vismazāk attīstīto valstu ekonomisko ieguvumu no jūras resursu ilgtspējīgas izmantošanas, cita starpā ilgtspējīgi pārvaldot zivsaimniecību, akvakultūru un tūrismu
- 14.a Uzlabot zinātnisko pieredzi, attīstīt pētniecības spēju un pārnest jūras tehnoloģiju, ņemot vērā Starptautiskās Okeanogrāfijas komisijas Kritērijus un pamatnostādnes par jūras tehnoloģijas pārnešanu, lai uzlabotu okeānu tīrību un palielinātu jūras bioloģiskās daudzveidības ieguldījumu jaunattīstības valstu un jo īpaši mazo salu jaunattīstības valstu un vismazāk attīstīto valstu attīstībā
- 14.b Nodrošināt mazapjoma zvejniekiem piekļuvi jūras resursiem un tirgiem
- 14.c Uzlabot okeānu un to resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu, īstenojot starptautiskās tiesības, kas atspoguļotas Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijā, kura paredz tiesisko regulējumu okeānu un to resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai, kā atgādināts 158. punktā "Nākotne, kādu to vēlamies"

Aizsargāt, atjaunot un veicināt sauszemes ekosistēmu ilgtspējīgu izmantošanu, ilgtspējīgi apsaimniekot mežus, apkarot pārtuksnešošanu un novērst zemes degradāciju, veicināt tās atjaunošanu un apstādināt bioloģiskās daudzveidības izzušanu

- 15.1. Līdz 2020. gadam nodrošināt sauszemes un iekšzemes saldūdens ekosistēmu un to pakalpojumu, jo īpaši mežu, mitrāju, kalnu un tuksnešu, saglabāšanu, atjaunošanu un ilgtspējīgu izmantošanu atbilstoši saistībām, ko uzliek starptautiskie nolīgumi
- 15.2. Līdz 2020. gadam veicināt visu veidu mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, apturēt atmežošanu, atjaunot pasliktinātas kvalitātes mežus un būtiski palielināt apmežošanu un mežu atjaunošanu visā pasaulē
- 15.3. Līdz 2030. gadam apkarot pārtuksnešošanu, atjaunot degradēto zemi un augsni, tostarp zemi, ko skārusi pārtuksnešošanās, sausums un plūdi, un tiekties uz zemes degradācijai neitrālas pasaules veidošanu
- 15.4. Līdz 2030. gadam nodrošināt kalnu ekosistēmu un to bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, lai palielinātu to spēju sniegt ieguvumus, kas ir būtiski ilgtspējīgai attīstībai
- 15.5. Veikt steidzamus un nozīmīgus pasākumus, lai mazinātu dabisko dzīvotņu degradāciju, apturētu bioloģiskās

daudzveidības izzušanu un līdz 2020. gadam aizsargātu apdraudētas sugas un novērstu to iznīkšanu

- 15.6. Veicināt ģenētisko resursu izmantošanas sniegto ieguvumu taisnīgu izmantošanu kopīgām vajadzībām un veicināt pienācīgu piekļuvi šādiem resursiem, kā to paredz starptautiskās vienošanās
- 15.7. Veikt steidzamus pasākumus, lai izbeigtu aizsargātu savvaļas augu un dzīvnieku sugu malumedniecību un nelikumīgu tirdzniecību, un vērsties pret nelikumīgu savvaļas dzīvnieku un augu izcelsmes produktu pieprasījumu un piedāvājumu
- 15.8. Līdz 2020. gadam ieviest pasākumus, lai novērstu invazīvu svešzemju sugu ievazāšanu un būtiski samazinātu to ietekmi uz zemes un ūdens ekosistēmām un kontrolētu vai izskaustu prioritārās sugas
- 15.9. Līdz 2020. gadam integrēt ekosistēmas un bioloģiskās daudzveidības vērtības valstu vietējos plānos, attīstības procesos, nabadzības mazināšanas stratēģijās un pārskatos
- 15.a Piesaistīt un ievērojami palielināt finanšu resursus no visiem avotiem, lai saglabātu un ilgtspējīgi izmantotu bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas
- 15.b Piesaistīt ievērojamus resursus no visiem avotiem un visos līmeņos, lai finansētu mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un nodrošinātu pietiekamus stimulus jaunattīstības valstīm veicināt šādu apsaimniekošanu, tostarp resursus mežu saglabāšanai un atjaunošanai
- 15.c Palielināt visā pasaulē atbalstu aizsargātu sugu malumedniecības un nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai, cita starpā palielinot vietējās sabiedrības spēju izmantot ilgtspējīgas iztikas līdzekļu nodrošināšanas iespējas

Veicināt miermīlīgu un iekļaujošu sabiedrību ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt taisnīgas tiesas pieejamību visiem un izveidot efektīvas, atbildīgas un iekļaujošas institūcijas visos līmeņos

- 16.1. Visā pasaulē ievērojami samazināt visu veidu vardarbību un ar to saistītus nāves gadījumus
- 16.2. Izbeigt visu veidu vardarbīgu izturēšanos pret bērniem, viņu izmantošanu, tirdzniecību un spīdzināšanu
- 16.3. Veicināt tiesiskumu valstu un starptautiskā līmenī un nodrošināt visiem vienlīdzīgu piekļuvi taisnīgai tiesai
- 16.4. Līdz 2030. gadam ievērojami samazināt finanšu un ieroču nelikumīgu apriti, nostiprināt nozagto aktīvu atgūšanu un atpakaļatdošanu un apkarot visu veidu organizēto noziedzību
- 16.5. Ievērojami samazināt visu veidu korupciju un kukuļdošanu
- 16.6. Attīstīt efektīvas, atbildīgas un pārredzamas institūcijas visos līmeņos
- 16.7. Nodrošināt elastīgu, iekļaujošu, iesaistošu un pārstāvniecisku lēmumu pieņemšanu visos līmeņos
- 16.8. Paplašināt un nostiprināt jaunattīstības valstu līdzdalību pasaules mēroga pārvaldības institūcijās
- 16.9. Līdz 2030. gadam nodrošināt visiem iedzīvotājiem tiesisko identitāti, tostarp dzimšanas reģistrāciju
- 16.10. Nodrošināt publisku piekļuvi informācijai un aizsargāt pamatbrīvības saskaņā ar valstu tiesību aktiem un starptautiskajiem nolīgumiem
- 16.a Nostiprināt attiecīgās valstu iestādes — cita starpā ar starptautiskās sadarbības starpniecību — spēju veidošanai visos līmeņos, jo īpaši jaunattīstības valstīs, lai novērstu vardarbību un apkarotu terorismu un noziedzību
- 16.b Veicināt un ieviest nediskriminējošus tiesību aktus un politikas ilgtspējīgas attīstības jomā

Stiprināt globālās partnerības īstenošanas līdzekļus un atjaunot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai

- 17.2. Pilnībā izpildīt attīstīto valstu oficiālās attīstības palīdzības saistības, tostarp daudzu attīstīto valstu uzņemtās saistības 0,7 procentus no nacionālā kopienākuma atvēlēt oficiālajai attīstības palīdzībai (OAP/NKI) jaunattīstības valstīm un 0,15–0,20 procentus no OAP/NKI atvēlēt vismazāk attīstītajām valstīm. OAP sniedzēji ir aicināti izvirzīt mērķi, kas paredz vismaz 0,20 procentus no OAP/NKI atvēlēt vismazāk attīstītajām valstīm.
- 17.3. Piesaistīt papildu finanšu līdzekļus jaunattīstības valstīm no vairākiem avotiem
- 17.4. Palīdzēt jaunattīstības valstīm sasniegt ilgtermiņa parāda atmaksājamību, īstenojot koordinētas politikas, kuru mērķis ir veicināt parāda finansēšanu, parāda atvieglojumus un parāda pārstrukturēšanu pēc vajadzības, un mazināt nabadzīgo valstu, kam ir lielas parādsaistības, ārējo parādu, lai mazinātu apgrūtināto parādsaistības

- 17.5. Pieņemt un īstenot ieguldījumu veicināšanas kārtību vismazāk attīstītajām valstīm
- 17.6. Uzlabot Ziemeļu–Dienvidu, Dienvidu–Dienvidu un trīsstūrveida reģionālo un starptautisko sadarbību zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas jomā, veicināt to pieejamību un uzlabot zināšanu apmaiņu atbilstoši savstarpēji saskaņotiem nosacījumiem, cita starpā uzlabojot sadarbību starp esošajiem mehānismiem, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī, un īstenojot pasaules mēroga tehnoloģijas veicināšanas mehānismu
- 17.7. Veicināt videi nekaitīgu tehnoloģiju izstrādi, nodošanu, izplatīšanu un pārnesi uz jaunattīstības valstīm, piemērojot labvēlīgus nosacījumus, tostarp koncesionālus un preferenciālus nosacījumus pēc savstarpējas vienošanās
- 17.8. Pilnībā ieviest praksē tehnoloģijas banku un zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas spēju veicināšanas mehānismu vismazāk attīstītajām valstīm līdz 2017. gadam un uzlabot pamattehnoloģijas un jo īpaši informācijas un sakaru tehnoloģijas izmantošanu
- 17.9. Uzlabot starptautisko atbalstu efektīvai un mērķtiecīgai spēju veidošanai jaunattīstības valstīs, lai atbalstīt valstu plānus īstenot visus ilgtspējīgas attīstības mērķus, cita starpā ar Ziemeļu–Dienvidu, Dienvidu–Dienvidu un trīsstūrveida sadarbības starpniecību
- 17.10. Veicināt vispārēju, uz noteikumiem balstītu, atvērtu, nediskriminējošu un tainīgu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu Pasaules Tirdzniecības organizācijas pārziņā, cita starpā noslēdzot sarunas atbilstoši tās Dohas Attīstības programmai
- 17.11. Ievērojami palielināt jaunattīstības valstu eksportu, jo īpaši nolūkā divkāršot jaunattīstības valstu īpatsvaru attiecībā pret visas pasaules eksportu līdz 2020. gadam
- 17.12. Savlaicīgi īstenot ilgstošu piekļuvi tirgum bez nodevām un kvotām visām vismazāk attīstītajām valstīm atbilstoši Pasaules Tirdzniecības organizācijas lēmumiem, cita starpā nodrošinot, ka atvieglotie izcelsmes noteikumi, kas piemērojami importam no vismazāk attīstītajām valstīm, ir pārredzami un vienkārši, un sniegt ieguldījumu tirgus pieejamības veicināšanā
- 17.13. Uzlabot makroekonomikas stabilitāti visā pasaulē, cita starpā īstenojot politikas koordinācijas un politikas saskaņotības pasākumus
- 17.14. Uzlabot politikas saskaņotību ilgtspējīgai attīstībai
- 17.15. Respektēt katras valsts politisko telpu un līderību, lai izstrādātu un īstenotu nabadzības izskaušanas un ilgtspējīgas attīstības politikas
- 17.16. Uzlabot globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai, to papildinot ar vairāku ieinteresēto personu partnerībām, kas piesaista zināšanas, pieredzi, tehnoloģiju un finanšu resursus un dalās ar tiem, lai atbalstītu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu visās valstīs un jo īpaši jaunattīstības valstīs
- 17.17. Veicināt un sekmēt efektīvas publiskā un privātā sektora un pilsoniskās sabiedrības partnerības, pamatojoties uz partnerību pieredzi un resursu nodrošināšanas stratēģijām
- 17.18. Līdz 2020. gadam palielināt spēju veidošanas atbalstu jaunattīstības valstīm, tostarp vismazāk attīstītajām valstīm un mazo salu jaunattīstības valstīm, lai ievērojami palielinātu tādu augstas kvalitātes, savlaicīgu un uzticamu datu pieejamību, kas dezagregēti atbilstīgi ienākumiem, dzimumam, vecumam, rasei, etniskajai izcelsmei, migranta statusam, invaliditātei, ģeogrāfiskajai atrašanās vietai un citiem parametriem, kas ir būtiski valstu kontekstā
- 17.19. Līdz 2030. gadam pilnveidot esošās iniciatīvas, lai izstrādātu ilgtspējīgas attīstības progresa novērtēšanas kritērijus, kuri papildina iekšzemes kopproduktu, un atbalstīt statistisko spēju veidošanu jaunattīstības valstīs

<https://www.mk.gov.lv/lv/17-ilgtspejigas-attistibas-merki>